

בס"ד. ש"פ תבוא, ח"י אלול ה'תשמ"ג.

בלתי מוגה

והי' כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך וירשתה וישבת בה גוי, וממשיך ומבאר בכתוב ענין מצות ביכורים שנצטוו בה בבואם לארץ, וצריך להבין מדוע תלה הכתוב מצוה זו דוקא בביאתם לארץ. ויש להוסיף בזה, שהרי ארז"ל בגמרא (והובא בפרש"י על התורה) שלא נתחייבו במצות ביכורים אלא לאחר כיבוש וחלוקה, שבע שכבשו ובע שחלקו, וא"כ מדוע תלה הכתוב המצוה בביאה לארץ. וגם לפי מ"ש בספרי אין והי' אלא מיד, היינו שחיוב המצוה הוא מיד בבואם לארץ, מ"מ מובן שאי"ז מיד ממש, שהרי צ"ל הבאת ביכורים אל המקום אשר יבחר ה', דבשביל זה צריך שיהי' בנין המשכן וכו'. ולכאורה יש מצוות שחיובן חל לפני"ז, תיכף ממש בכניסתם לארץ. וכגון מצות חלה, שהחיוב הי' מיד בבואם לארץ, ויש אומרים, שהחיוב הוא על עיסה שמצאוה כשנכנסו לארץ. ובפשטות הרי במצות חלה יש חיוב הפרשת חלה המתיר את העיסה גם לפני מסירתה לגבוה כו', דלא כביכורים שהמצוה היא להביאם אל המקום אשר יבחר ה' גוי. ולפי זה דורש ביאור ביותר מדוע מודגש בכתוב שתיכף בבואם לארץ נצטוו במצות ביכורים דוקא. ובהכרח לומר, שיש בזה ענין רוחני, מצות ביכורים ברוחניות, שענין ביאת הארץ תלוי בה. ובמילא אף בזמן כזה שעדיין לא נתחייבו במצוה זו בפועל, ישנו ענין זה ברוחניות.

ויובן זה ע"פ מה דאיתא במדרש, צפה משה רבינו עליו השלום ברוה"ק וראה שביהמ"ק עתיד להחרב והביכורים עתידין להפסק עמד והתקין לישראל שיהיו מתפללין ג' פעמים בכל יום כו'. והיינו, דענין ביכורים בעבודה רוחנית הוא ענין עבודת התפלה. דבכללות ארז"ל תפלות במקום קרבנות תקנום, אך בפרטיות יותר, בקרבנות גופא, הנה ענין התפלות הוא כנגד ענין הביכורים. וביאור הענין הוא, ע"פ מה שמבאר כ"ק אדמו"ר הצ"צ באוה"ת, דבמצות הביכורים יש ב' דברים, הפרשת והבאת הביכורים, וקריאת פרשת ביכורים כמ"ש וענית ואמרת גוי. דהפרש בין ב' ענינים אלו הוא, דענין הבאת הביכורים תוכנו העלאה מלמטה למעלה, כי מפריש את הביכורים מכל הפירות ומעלה אותם אל המקום אשר יבחר ה' גוי. וענין קריאת הפרשה כו' הוא ההמשכה מלמעלה למטה, כי ענינה של קריאה הוא לפרסם בקול רם את גודל חסדי ה' עם עם ישראל וכו', ארמי אובד אבי גוי, וחסדיו עמו בפרט, והקריאה צריכה להיות בקול רם כמ"ש הגדתי היום להוי' אלקיך גוי. ובזה מובן מדוע תפלות במקום ביכורים נתקנו, כי גם בענין התפלה ישנם ב' ענינים אלו. דהתפלה היא סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, היינו שהיא סולם שעל ידו עולים התפלות למעלה מעלה, ענין ההעלאה מלמטה, וא"כ הרי ע"י סולם התפלה יורדות ההמשכות שע"י התפלה משמימה לארצה, למלא את צרכי האדם המתפלל.

ובזה יובן גם עוד ענין, דהנה הביכורים צריכים להיות מראשית פרי האדמה דהיינו מהחלק המובחר והמשובח וכו', וכמ"ש הרמב"ם דילפינן ממ"ש כל חלב להוי', שכל דבר שהוא להוי' צריך להיות מן הטוב והמשובח וכו', וכן הוא גם בענין התפלה ובב' הענינים הנ"ל שבה. דהתפלה עצמה היא מחלק הכי נעלה שבנפש האדם, כמובן מזה שבעת התפלה ה"ה מתבונן ויודע לפני מי הוא עומד, שזה מביא שתפלתו תהי' במובחר ומשובח שבכחותיו. ועד"ז היא ההמשכה מלמעלה למטה,

ש"ם תבוא, ח"י אלול

שהיא בתכלית השלימות, כי הקב"ה נותן מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה, ונמשך ע"י שם הוי"ו (וכמבואר במ"א שד"י ענינים אלו (המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה) הם כנגד ד' אותיות דשם הוי"ו), מן היו"ד שבשם הוי"ו עד לה' אחרונה, שהיא נמשכת מאצילות לגי עולמות ביי"ע, בראתיו יצרתיו אף עשיתיו, וגי' הענינים דמחדו"מ, ועד למחדו"מ כפשוטם של האדם העובד.

וזהו והיי כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך וירשתה וישבת בה, וידועה תורת הבעש"ט על הפסוק, שוה"י כי תבוא אל הארץ, הנה ארץ יש בה בי פירושים לשון מרוצה ומלשון שרצתה לעשות רצון קונה, שזהו בחי' העלאה מלמטלמ"ע. וזה נמשך אח"כ באופן של התיישבות, וישבת בה, ועד שנמשך אורות בכלים, וכמו שממשיך ושמת בטנא, שבפשטות הם הכלים, ובפרט ע"פ הידוע שטנא ר"ת טעמים נקודות אותיות, שהוא בחי' המשכה מלמעלה למטה.

ויהי רצון שזה יביא את הברכה הכי גדולה, כאשר יקויים ענין כי תבוא אל הארץ כפשוטו, בביאת משיח צדקנו יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו ובעגלא דידן, ובפרט ע"י מצוות שכנגד ביכורים, אשר על מצות הביכורים אמרו עשה מצוה זו שבשבילה תכנס לארץ, וכפירוש הספרי, והיי כי תבוא מיד, וכלשון הרמב"ם הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה כו' ומיד הן נגאלין, מיד ממש, ע"פ הלכה, ואז יהי' שלימות התורה ושלימות העם ושלימות הארץ, ותהי' הבאת ביכורים בביהמ"ק השלישי, מקדש אדני' כוננו ידך, במהרה בימינו ממש.

